

Caroline Pettersson

Till toner av Downs Syndrom

Dikter om livet, havet, änglarna och tron

ISBN: 978-91-981506-9-8
© Caroline Pettersson
Visby 2014

Utgiven av Ultima Esperanza Books
www.ultimaesperanzabooks.se

Dikter och ord till toner av Downs syndrom

Denna bok vill jag tillägna mina älskade barn och min käre make som alltid funnits där i vackraste solsken och i mörka oväder. Jag vill även tillägna den min kära mor som alltid uppmuntrat mig att någon gång ge ut en bok! Till Sara-Lisa Engström vill jag säga ett stort blåelds tack! Tack för all din uppmuntran!

Värkar
Värkar i solsken
Värkar i mörker
värkar
Värkar i glädje
Värkar i sorg
Skrivna i kramande värk
Förlösta värkar ligger i min byrålåda
En del är vackra
En del sköna
En del är hemska missfoster
Mina värkar

Värkar

En kall februarinatt 1990
Efter ett par tre timmars värkarbete
Föddes vår älskade son
Föddes med Downs Syndrom
Den kalla natten var början på mitt värkarbete
Ett värkarbete utan slut
Ett värkarbete med skrivkramp och tårar
Men också med solsken och mycket kärlek
Jag skriver mina värkar för att förstå
Förstå mitt värkarbete utan slut
Skriver för att mina barn en dag kanske ska kunna förstå
Varför jag inte förstod
Förstå varför jag ibland lät mig uppslukas av mitt värkarbete
De skrivna värkarna avtar i styrka när orden blir skrivna
Avtar ännu mer när de hamnar i min byrålåda
Nakna svarta värkar gör sig bäst i stängda byrålådor
Solskensvärkar delar gärna med sig i solen
Kanske är det dags för förlossning
Låta värkarna komma fram från byrålådan
En ändlös förlossning är över

Till min älskade mor

Så innerligt gärna

Jag ville så innerligt gärna
Ha en miljon penningar att skänka dig
Jag ville så innerligt gärna
köpa all lyx och den nyaste Volvon till dig
Jag ville så innerligt gärna
skänka allt vackert i världen till dig
Jag ville så innerligt gärna
ge dig den flottaste jorden runt-kryssningen
med dans och kasino ombord
Jag ville så innerligt gärna
ta bort all oro och gammal sorg ifrån dina axlar
Jag ville så innerligt gärna
att all lycka och glädje,
all frid och ro,
för alltid skulle finna bo i dig mor
Jag ville så innerligt gärna
det bästa och finaste köpa till mor
Jag ville så innerligt gärna
Jag ville så innerligt gärna
Men allt blev bara ord
Min gåva blev mina ord

-99

Ord

Orden kommer som regnet från himlen
Orden dalar mot papperet som regnet
Faller mot marken
Det tar ingen annan väg det faller mot marken
Ibland sakta och stilla
Ibland hårt och smattrande nästan
studsar upp ifrån marken igen
Så gör orden också
faller mot papperet
sakta för att bli skrivna
Ibland smattrande så jag knappt hinner med
Ord dalar som regnet mot marken

Ord

Långresa

En frostig kall februaridag 1990 tog livet oss med på en riktig långresa, en långresa genom de vackraste trakter, genom sumpmark och öken. En långresa genom vårt innersta, där vi utforskar vårt inre, våra tankar, våra värderingar. En långresa till synes utan slut, målet är inte givet, resan går vidare dag för dag utan att vi kan påverka dess gång. Priset på denna ändlösa resa var en extra kromosom i vårt kärleksbarns celler. En enda ynka liten kromosom bjöd oss på en långresa utan slut.

Vår kärlek har prövats i de svartaste ökennätter där tusende stjärnor trots allt har lyst för oss, prövats i de sumpigaste sumpmarker med insekter och ormar men där det ändå har funnits vägar att gå visade av kväkande grodor. Resans höjdpunkter har kommit som överraskningsmoment där våra lyckliga skratt har ljudit långt över fjälltopparnas nejder, ekot har blandats med våra barns jublande glädje över framsteg så stora att fjälltoppen tycks nära.

Utan dessa lyckliga höjdpunkter hade denna resa varit som en enda lång mardröm, för vem orkar med öken och sumpmark hur länge som helst. Dessa lyckliga stunder där vi kunnat hämta andan och njuta av den kärleksfulla samhörighet som vi har i vår familj förgyller resan och gör den avundsvärd. Ingen som inte fått en personlig inbjudan till denna långresa kan förstå det fantastiska i en extra kromosom.

Vår familj ser annorlunda ut, vi är speciella, vi känner oss speciella. Vi älskar varandra, vi älskar våra tre barn, våra kärleksbarn betyder mer för oss än något annat på denna jord. Men när resan tar oss till de svartaste ökennätter och den sumpigaste sumpmark då känner hela familjen att hemmets trygghet är hotad, fräsande som en gås-mor som söker att skydda sina gåsungar ifrån hotande fara, fräser och anfäller jag de som hotar min familj, mina barn.

Ibland har jag fräst och anfallit med styrka och kraft, andra gånger

har jag bara fräst lite svagt utan kraft, utan ork, bara hoppats på att anfallet skulle dras tillbaka så att vi stilla skulle kunna få slicka våra sår. Hoppats på att mina älskade barn inte har fått några bestående skador.

Denna långresa utan mål utan slut går vidare, minns gör vi de lyckliga stunderna förgyllda med guldstoff gömda i våra hjärtan.

Åren

Vårt liv med Per
Ett kaos av känslor
Ett pussel med tider
Förtvivlan och glädje
År som har gått alldeles för fort
Vart tog de små barnen vägen
Jag hann aldrig se dem
Aldrig fatta att de gosiga babyåren går så fort
Så förtvivlat fort
Nu är det för sent att njuta av babyåren
Men djupt i mitt hjärta så finns de ju där
De små barnen
All tid som gick åt till att förstå
Att bearbeta mina egna känslor
Tid som jag borde ha ägnat Per, Adam och Evalill
Att älska så det gör ont
Att älska och förblöda
Att inte ens orka säga hej
För all ork är slut
Allt är tungt
Ljud som vill fram
Men som stockar sig i min hals
Blir till en kramp som aldrig tycks släppa
Stenen i magen vill inte bli upplöst
Jag äter och trycker ned det onda
För en stund mår jag bra
Men strax är värken tillbaka
Jag måste ha något mera att äta
Kläder som krymper blir till ingenting
För att krampen i magen stiger och mackan lindrar så skönt
Jag försöker förstå varför jag mår så dåligt
Men jag mår bara sämre
För jag får så dåligt samvete över att jag kan må

så dåligt när jag älskar dem så
Att älska sina barn med kramp i magen
Med ord som sitter fast
Med oro över framtiden
Med förtvivlan inse att detta fixar inte jag
Men jag vill
För jag älskar mina barn
Ingenting är viktigare
Allt annat kan jag vara utan
Men inte mina barn
Dem som jag älskar så
Åren med Per
Blev år med kaos
Lycka och kramp

Förlossning

En sugande sammandragning
En värk som sliter
Drar och tar andan ur mig
Ett stegrande näst intill outhärdligt slitande i min kropp
För varje värk som kommer blir denna obeskrivliga smärta
Detta onda än värre
Och så plötsligt suger smärtan tag i mig och jag bara måste krysta
Smärtan suger tag i mig
och jag tar i så jag tror allting ska brista sönder i mig
Då är det plötsligt färdigt
Ur all smärta kom en liten pojke fram
En tyst liten bebis med tio fingrar tio tår
Han ser så välskapt ut
Men tyst så underligt tyst
Vill inte skrika
Vill inte titta
Vill inte suga
Vår glädje är stor
En son till
Hur vi än försöker så vill han inte titta
Inte suga
Men vår glädje är stor
Det går några timmar
Ensam står jag jämte barnläkaren när han klär av vår lille son
Du tittar upp och jag känner en sådan glädje över att få se dina ögon
Så säger läkaren
Morbus Downs Syndrom
Jag hinner tänka vad är det
Innan han säger mongoloid
Kromosomfel
Med all säkerhet är det så
Mycket nackskinn
Rakt streck i den lilla handen

Handen som också går att böja hur som helst

Helt ledlös

Lite sneda ögon

Ja med all sannolikhet är er son född

med Downs Syndrom

Oh herre Gud

Oh herre Gud

Var har vi gjort

Stackars lilla barn

Detta klarar jag aldrig

Jag kan inte

Jag har ju inget tålamod

Allt blir kaos

Ronny vet inget

Han är hemma

Kommer snart hit till BB med de stora barnen

De skall först handla något åt lillebror

Oh du grymma värld

Hur ska jag kunna tala om för dem att deras lillebror är mongoloid

Hur ska jag kunna tala om det för Ronny utan att skrika och gråta

Varför talade ingen om för oss hur det var innan Ronny åkte hem

Hem till storasyskonen för att glatt tala om att de har fått en lillebror

Det gick

På något underligt sätt kunde jag tala om att lillebror är mongoloid

Att han är född med Downs Syndrom

och han kommer aldrig att bli som andra barn

Jag grät men jag skrek inte

Syskonen grät också för de blev rädda

De kan inte förstå vad det är för fel på lillebror

Han ser ju så fin ut

De tycker han är jättesöt

BB-tiden är ett enda kaos

Jag sover endast korta stunder trots sömntabletter

Alla gör vad de kan för oss

Hopp och förtvivlan hand i hand

När det är dags att åka hem och den värsta skräcken
för att Per skulle drabbas av något allvarligare hjärtfel är över
Då känner jag mig viss om att Per är en gåva från Gud
En sol som kommer från ovan
och påminner oss om att ta vara på varandra
Att allt har en mening
Vi har fått en gåva att förvalta väl
Men inte bara en
Utan flera gåvor
Alla våra barn
Alla tre är gåvor
Gåvor att förvalta väl
Gåvor att älska
Älska för deras egen skull
För den de är
Älska gåvorna vi fått att förvalta
Älska

BB-tankar februari 1990

Tankar tankar
Kors och tvärs
Ut och in de far
Som en storm i mitt huvud
Kroppen sover tung som sten
Stormen ylar viner pinar i mitt huvud

Barn barn
Mitt älskade barn
Knappt jag ser dig
Genom dimmorna
Tårarnas täta dimtöcken
Du är så fin
Du är så söt
Du är vår bebis

Havet brusar
Brösten spänner
Talar om att det finns mat
Vakna nu du lilla parvel
Mamma ger dig bröstet
Sug nu duktigt
Öppna dina blå
Mamma säger hej!

Klockan tickar
Vagnar rullar
Tårar sipprar
Bröst spänner
Läppar torkar
Längtar efter vatten

Kroppen tung
Sover nog
Tankar vaknar
Strömmar ut och in
Pennan slinter
Fingrar sova
Per sover
Allting sover
Utom jag

Magen kurrar
Snoren rinner
Längtar efter barnen hemma
Undrar om de sover nu

Älskling sover du
Hur går dina tankar
Ut och in som mina
Runt runt
Fort fort
Älskling sover du

Älskling
Ser i tanken
Hur du sover
Linjerna i pannan
Veckas djupa
Älskling sover du
Eller är du här hos mig

Papper papper
River mot mitt ansikte
Hårt och strävt
Men känns ändå

Som ingenting
Tårar rinner
Dimman tättnar
Mera papper går det åt

Tårar rinner som
Blodet i mina ådror
Allt i samma strida ström
Hoppas solen
Kommer snart

Downs Syndrom
Downs Syndrom
Mongoloid
Mongoloid
Vilket låter bäst
Äsch, gör det samma
Du är vår bebis
Vår lillebror
Du är vår
Inget annat än vår
Bebis

Sol sol
Du underbara sol
Du kommer
Och alla tårar torkar
Två små blå halvmånar
Tittar efter mig
Munnen plutar
Gapar
Letar efter mat
Mammas mat

Ingen sol kan torka
Bättre än min sol
    som suger
    suger sväljer
och vill ha mer
Nu ligger du på mage
    Knölar ordnar
    Vill ha mer
Jag puffar dig i ändan
    Väntar på en rap
    Nu kom den
    Du skriker
    Vill ha mer
    Per du lilla sol
Nu är du mätt och nöjd
Nattens mörker har nu flytt
    Kvar finns bara
    Svullna ögonlock
    Trött huvud
    En ny dag
    Har kommit

Bada bada
Var är vatten
Sparka plaska
Vad är detta
Titta gapa pluta
    Undra
Oh så härligt vatten är
    Per säger ”göh”
Och njuter första
    Vattenbadet

Rena kinder
Rena tår
Håret smetar där
Badolja ännu är kvar
Nu sover du så gott
Du lille Per
Trött efter bad och mat
Sover lugnt och nöjd
Mamma skriver
Lyckligt lugnt

Härligt att i pennan fatta
Kan knappt fatta
Vad
Vem som skriver detta
Ord och tankar måste ut
Härligt att pennan fatta

Nu rör sig Per i sömnen
Undrar om han drömmer
Knyter lilla handen
Fnyser med den lilla näsan
Lyfter huvudet
Vänder andra sidan till
Sover sött igen

Ilska ilska
Stampa
Skrika
Varför denna orättvisa
Varför denna Downs Syndrom

Per är lugn hos pappa
Båda vilar nu
Jag och barnen går ut
Ut i friska luften
Leka
Springa
Skratta
Underbart
Kasta sten i havet
Kasta bort allt skit
Något öppnar sig framför mig
En varm famn av lycka
En varm famn av lugn

Pumpa pumpa
Allt går bra
Mjölken rinner lätt och bra
Per han snuttar bröstet
Suga går inte så bra
Med flaskans långa napp
Han suger i sej allt han ska
Prata prata
Om och om igen
Allting lättar
Allt känns bra
Alla ställer upp
Alla vill oss väl
Men nu så vill vi hem
Både Per och jag

Mamma när kommer du och lillebror hem
Är lillebror frisk nu
Varför är du så ledsen
Pappa tappade tallrikarna i golvet

Dom gick sönder
När kommer du och lillebror hem

Våra älskade barn
Så svårt att förklara
Det som inte ens vi vill förstå
Så tappra och duktiga vi älskar er så
Vi är så glada att vi har er
Vi tycker så mycket om er
I morgon kommer vi hem
Lillebror och jag
Då ska vi gosa i soffan alla tillsammans
Vi älskar er så

Vad är det som hänt
En chock
För lindrigt
Det har varit ett bombnedslag
I vårt liv
Åska och dunder
Regn och blixtar
Vi har fått Downs Syndrom
Vi har fått en son
Vi har fått Per
Vi har fått en bebis

Svårt att sova
Kan inte koppla av
Gick i säng denna sista natt på BB
Klockan 24.00
Somnade
Sov gott tills 2.45
Jag kunde omöjligt somna om

Hämtade Per i barnsalen
Tänkte att jag skulle bli lugnare och kunna sova
Men nej
Jag är inte ledsen
Bara så glad och kanske lite spänd
Vi ska få åka hem idag
Men det känns bra
Nu vill jag hem
Förut vågade jag inte
Var rädd att något mer skulle hända
Var rädd att Pers lilla hjärta skulle ge upp
Att detta hjärtfel som DS barn så ofta drabbas av
Skulle ta Per ifrån oss
Så otroligt rädd
Men barnläkarna har lyssnat till hans lilla hjärta
Varje dag
Mycket noga
Alla dagar har de lugnat mig
Och sagt att Pers hjärta slår och tickar så fint
Så nu åker vi hem i lugn och ro

Vår son

Vår son han är inte som andra
Vår son han är speciell
Vår son han lär sig inte lika fort som andra
Vår son han kan skratta och le
Vår son han kan jollra och sparka
Vår son han kan lära sig om vi tränar
Vår son han har en kromosom mer än andra
Vår son han har Downs Syndrom
Vår son han är mongoloid
Vår son han är vår sol

Dagens ros

Tack till alla rosor
Tänk att det finns rosor överallt
Röda
Gula
Vita
Skära
Starka rosor
Övertygande
Utan stöttor
Rosor som doftar ljuvligt
Rosor som lyser i dimmornas töcken
Rosor som tåligt väntar tills dimman lättar
De står där och lyser
Daggvåta när morgonsolen försiktigt tittar fram
Solen det är Per
Per som ler
Per som sparkar
Per som gapar söker efter mat
Per som äter och blir mätt
Per som sover
Sover så sött
Rosorna det är alla
Alla ni som stått där
Tåligt hjälpt och stöttat
Förklarat och pratat
Alla ni läkare
Barnmorskor
Sköterskor
Biträden
Alla som funnits här så snara till hjälp
Så underbara lyssnare
Alla ni som tålmodigt berättat om detta
Downs Syndrom
Alla ni som hjälpt både Ronny och mig att se
Vår solstråle Per
Vår bebis
Vår lillebror

Städa städa
Alltid lortigt
Alltid dammigt
Jäkta
Torka
Allt ska gå fort
Aldrig blir det färdigt
Alltid något som inte blir gjort
Skynda dig
Sitt inte bara där med kaffekoppen
Sluta skriv
Städa

Midsommaraftons morgon gryr
Morgondis ute och inne
Går lite halvsovande upp och gör välling
Du piper
Talar om att du är hungrig
Ja ja
Strax är det klart
Sitter och njuter av tysta morgontimman
Du äter i långa hungriga tag
Suger så duktigt på flaskan
Strax är det tomt
Magen blir riktigt stinn
Du blir så nöjd och rapar lite grann
En ljuvlig dag tycks det kunna bli
Av denna daggvåta morgon
Nu kom tummen in i munnen
Vi sitter och njuter båda två
Jag tror vi kryper ner i goa sängvärmerna en stund till
Morgondis ute och inne

Tummetott så god den är
sitter alltid mitt i handen
lätt att hitta
god att suga på
både när man är hungrig och som efterrätt
när man är proppmätt
tummetott så god den är

Morgonpigga med bus i ögat
Vaknar du hungrig och pinkvåt
Kom mamma jag vill ha välling och en torr blöja
Nu med det samma
Nu
Skynda skynda jag är jättehungrig
Mm så gott
Suger i dig vällingen i ett nafs
Men hu tog det allt slut
Surar en stund
Rapar
Blir sen glad och pratar igen
Om vad kan jag undra
Men svarar ändå
Och du svarar lyckligt tillbaka

Sege
Överrumplande lycklig sege
Att träna
Att kämpa
Att försöka ännu en gång till
Det kan tyckas lönlöst
Det kan gå dagar då vi struntar i att träna
Att kämpa
För det är så jobbigt

Men så tar vi nya tag
Vi tränar
Vi sparkar
Skramlar
Masserar
Gungar och skrattar
Och då plötsligt
Seger
Överrumplande lycklig seger
Du sträcker nacken lyfter huvudet
Och du kan
Du orkar lyfta ditt lilla huvud
Seger
Rätt som det är åker rumpan upp i luften
Du blir lika lyckligt förvånad som jag
Du drar upp benen under dig och sträcker till
Då bums åker rumpan i luften
En bagatell
En vanlig naturlig utvecklingsfas för ett litet barn
Nej en seger
En överrumplande lycklig seger
För oss
För Per
Vår sol med Downs Syndrom

Juli -90

Lugn

Lugn lugn ta det lugnt
Ett kruppanfall kommer smygande
Ta det lugnt
Det piper och tjuter när du andas
Lugn ta det lugnt
Tala lugnt
Du skäller
Hostar
Piper
Tjuter
Ta det lugnt
Bröstit åker ut och in våldsamt fort
Du skäller börjar gråta
Allting blir ännu värre
Lugn lugn ta det lugnt
Ut i mörka natten
Tala lugnt
Sjung en stump
Gå i mörka natten
Men hur tar man det lugnt
När man inte vet svaret
Får du det lättare att andas
Eller får du det värre
Lugn lugn
Ta det lugnt
Men hur

Puss

En puss i nacken
Inget händer
Två pussar i nacken
Då ler du
Vi fortsätter att pussa i nacken
Och du kiknar av skratt
Det är härligt när du skrattar
Du tycker det är kul
Vill pussas mera
Gnäller när du ingen puss får
Busa och pussas
Det är härligt
Då lurar vi både förkylning och andnöd
Då är allt kul
Ditt skratt charmar alla

Aug.-90

Sjön ligger spegelblank
Glittrar i soldiset
Det fläktar skönt bland
Vitvårs gamla fiskebodar
Här har folk i århundraden suttit
Njutit av spegelblankt vatten och soldis
Förr när man unnade sig en kort paus
i det hårda slitet vid strand, vilade sina trötta kroppar
Nu njuter vi för att få ro och frid i våra stressade själar
Nu är det gott att sitta i soldiset på ett gammalt stopptäcke
Njuta en kopp kaffe och spegelblank sjö

Solhatt med Pluto, Musse Pigg och Kalle Anka
Därunder kisar en liten Per fram
Soldiset sticker i ögonen
Bäst att blunda
Men nyfiken tittar du strax upp igen
Nyfiken på solen
Gräset det gröna och mamma som ligger där och skriver
På ett gammalt stopptäcke i det gröna gräset
Njuter vi av friden vid de gamla fiskebodarna
Njuter av den fridfulla ro som havets brusande ger

Aug.-90